

Verksamhetsberättelse 2019

Ålsta folkhögskola

Verksamhetsberättelse 2019

För 2019 års verksamhetsberättelse och bokslut är utgångspunkten Landstingsplan 2017-2019 samt respektive nämnds balanserade styrkort 2019.

Sammanfattning övergripande nivå

Folkbildning

Regionens tre folkhögskolor Hola – med filial i Sollefteå, Ålsta och Örnsköldsvik har fortsatt utveckla kursutbudet utifrån de prioriterade målgrupperna i regionplanen och inom sina respektive profiler enligt folkhögskoleplanen; unga utan fullständiga grundskole- och gymnasiebetyg, unga arbetslösa, nya svenskar och personer med funktionsnedsättning. Regionens interna revisionsrapport av folkhögskolorna, samt regionens riktlinje för chefsförsörjning, låg till grund för den översyn av organisation och IT-struktur som slutfördes under året.

Under året arbetades en ny folkhögskoleplan fram för perioden 2020 – 2022 med tydligare kopplingar till den kommande RUS:en och till regionplanen.

Fördjupat samarbete och stärkta processer – för utveckling och hushållning

Under året har samarbetet och processer mellan Regionens egna folkhögskolor stärkts i syfte att främja en mer effektiv resursanvändning.

Samtliga tre folkhögskolor samverkar dessutom med kommuner, statliga myndigheter och civilsamhälle för lokal och regional utveckling, till exempel kring insatser för unga arbetslösa och nya svenskar samt kulturevenemang. Hola folkhögskola driver tillsammans med Kramfors kommun Häxmuseet vid Hola i den gamla rektorsvillan.

Under året har ett utvecklingsarbete runt Häxmuseet skett med en arbetsgrupp från Kramfors kommun, Läns museet Västernorrland, Design i Västernorrland och lokala konstnärer. Gruppens arbete mynnade ut i en utbyggnad av museet med ytterligare ett rum och en förtätning av utställningen med fokus på den visuella upplevelsen. Med teknisk hjälp av Sjöhistoriska museet och personal från skolan har en filmatisering av Therese Söderlinds novell ”*De kom från byarna i Ytterlännas, Torsåkers och Dals socknar*” producerats. Invigningen ägde rum under våren. Utbyggnaden har finansierats av Kramfors kommun, Region Västernorrland och Tillväxtverket.

Under 2019 har skolorna initierat ett IT-samarbete där pedagogiska behov och användande av IT-utrustning har analyserats. Arbetet ska mynna ut i en IT-plan som i sin tur ska ligga till grund för strategiska beslut när det gäller framtida satsningar och upphandlingar.

Långsiktigt regionalt behov – folkbildning ur ett medborgarperspektiv

Förvaltningen delar den nationella uppfattningen att folkbildningen långsiktigt kommer vara viktig för unga som saknar fullständiga betyg, unga arbetslösa och inte minst nya svenskar. I Västernorrland är nämnda grupper stora och därmed behoven relativt sett större än i flertalet andra län.

Under hösten har Ålsta folkhögskola startat allmän kurs med yrkesinriktning, en helt ny folkhögskoleutbildning, vilken innebär att skolorna tar en aktivare roll i arbetet kring kompetensförsörjning i länet. I Örnsköldsvik startades kursen Världens kvinnor kök under hösten i nära samarbete med Örnsköldsviks kommun. Deltagarna i kursen förbättrar sina språkkunskaper och övar sig i matlagning, övrig tid ägnas åt praktik inom kommunens olika kök. Målet är att göra deltagarna mer anställningsbara.

Folkhögskolorna har också en viktig roll när det gäller avancerad utbildning inom kulturområdet. I Västernorrland är detta extra viktigt, då det i länet saknas högre utbildning inom konst och kulturområdet. Under året har ett arbete inletts att se över och samordna dessa utbildningar.

På alla skolor sker uppdragsutbildningar i samarbete med Arbetsförmedlingen. Det är i första hand SMF (studiemotiverande folkhögskolekurs) och Etableringskurs för nyanlända. Eftersom Arbetsförmedlingen har haft en ansträngande situation med ett stort internt omorganisationsarbete har samarbetet mellan myndigheten och skolan under året blivit ansträngd.

Lokaler – för expansion och bättre arbets- och studiemiljö

Under sommaren flyttade Ålsta folkhögskola i Sundsvall från Utvecklingscentrum, till mer centralt belägna lokaler vid Kyrkogatan. De nya lokalerna är bättre rustade för skolverksamhet än de tidigare, flytten föranleddes dessutom av hyreshöjning för de tidigare lokalerna.

I Örnsköldsvik hyr skolan från och med hösten kompletterande lokaler i det så kallade Annexet, på gångavstånd från skolan.

På Hola folkhögskola har nya lokaler för musikutbildningarna färdigställts under året. Lokalerna för dessa kurser har under många år varit provisoriska och de nya lokalerna använder ytor på skolan som tidigare har varit sparsamt utnyttjade.

Viktiga händelser

Ålsta folkhögskola

Kurser

Vårterminen startade 11 januari med fulla kurser.

Ålsta fick totalt 80 platser beviljade inom Etablering för 2019 och fyllde 83 av dessa.

Studiehandledare på modersmål hade en planerad kursstart i februari och maj men i den budget som röstades fram i riksdagen fanns inga mer medel till denna åtgärd varför den planerade omfattningen inte gick att fullfölja. Pågående kurs som startade i november 2018 avslutas den 8 oktober.

Studiemotiverande folkhögskolekurs finns inte längre som egen kurs på skolorna då deltagarunderlaget inte medger att en lärarresurs avsätts enbart till detta. Skolan har i år sökt 14 platser varav vi kunde tillsätta 11. Deltagarna deltar inom den ordinarie undervisningen i allmän kurs med ett speciellt individuellt kursupplägg.

Nya medel till Svenska från dag ett medförde att ett trettiotal deltagare kunde erbjudas plats att studera på den åtgärden i Sundsvall. I Fränsta kunde vi starta en Svenska från dag 1 kurs den 6 maj med 12 nya deltagare.

Vi fick beviljade medel från länsstyrelsen, sk TIA-medel, för att göra en kurs i samhällsinformation för asylsökande, Vardagskoll. En kursomgång på våren och en på hösten.

En effekt av den nya regeringens omorganisering av arbetsförmedlingen blev att vi hamnade i ytterst osäkra förutsättningar att genomföra de extra uppdragen SMF, Etablering, Svenska från dag ett och Bristyrkesut-

bildningar i den omfattning som vi tänkt oss. Rektor planerade därför att bredda verksamheten och satsa på några områden som inte är lika osäkra.

Planen blev att skapa tre nya ben SFI, Yrkeskurser och uppdragsutbildningar.

Komvux i Sundsvall ställde en fråga ang övertagande av all undervisning inom SFI för analfabeter. Arbete med ett övertagande har pågått under hösten.

Uppdragsutbildningar är något som också ingår i folkhögskolornas uppdrag. Ålsta har endast utnyttjat den möjligheten i mindre utsträckning tidigare och nu undersöktes möjligheten att utöka utbudet. Planen har varit att i första hand satsa på fortbildning för pedagoger inom folkhögskola och kommunal skola. Uppdragsutbildningar kom igång inom MI och Gestaltterapi. Nya områden under planering.

Underlaget för deltagarrekrutering har varit bra både i Fränsta och Sundsvall. Vi har fyllt vår tilldelade deltagarvekor med råge.

Vårterminen avslutades den 29 maj. Efter övergången till tematiska studier i Sundsvall utfärdade vi fler behörigheter än någonsin förut. Totalt har vi satt 22 omdömen. I Fränsta sattes 34 omdömen.

Vår hyresvärd Diös sade under hösten upp kontraktet på lokalerna i Metropolhuset i Sundsvall, där vi huserat i fem år, och aviserade en hyreshöjning motsvarande 800 000 kronor. Detta föranledde ett vi började titta på möjligheten att hitta andra lokalalternativ.

Vi fick napp hos hyresvärderna Lilium, som kunde tillhandahålla nyrenoverade stora lokaler i centrum, på Kyrkogatan 3. Inflyttning 1 aug.

Under våren lanserade Ålsta en ny utbildning inom allmän kurs, Allmän Yrkeskurs. Kursen är för personer som har endast få ämnen kvar att läsa och kan kombinera detta med en yrkesutbildning som ges i samarbete med en arbetsgivare som kan tillhandahålla lärlingsplats. Ht startade kursen som planerat med inriktning lärarassistent.

Den 21 augusti startade Ålsta folkhögskola i Fränsta sin hösttermin.

Ålsta folkhögskola i Sundsvall startade den 26 aug. Något senare start i år än vanligt på grund av skolflytten.

De nya lokalerna invigdes med pompa och ståt den 4 oktober. Tal av skolstyrelsens ordförande Hans Backlund, förvaltningschef Märta Molin och rektor Ingrid Nilsson.

Ett ESFprojekt med arbetsnamnet Samverkan för arbete togs fram under hösten. Projektet ligger inom programområde 2 som prioriterar långtidsarbetslösa.

I Sundsvall inleddes ett samarbete med Vård och omsorgscollege i Västernorrland där vi sett över möjligheten att utbilda anställda inom vårddyrket i Svenska som andraspråk. Detta är en insats för att de ska kunna behålla sin anställning och ett första steg i riktning mot ett större samarbete kring utbildning av vårdpersonal. Kursverksamheten planeras inom ramen för allmän yrkeskurs, anpassat till deltagarnas arbetsschema. Även kvällsundervisning kan förekomma.

Teminen avslutades den 18 dec i Fränsta och den 19 dec i Sundsvall.

Korta kurser

15-20 juli genomfördes samverkanskursen Tonlägret för unga musikanter med 32 deltagare. tillsammans med en överlevnadskurs. Båda kurserna med mycket nöjda deltagare.

Personal/organisation

Den nya organisationen är klar och biträdande rektorer har rekryterats till samtliga regionens folkhögskolor. Ålsta har till Sundsvall rekryterat Malin Draxten. Sedan tidigare arbetar Daniel Gafforelli som biträdande rektor i Fränsta.

Stort fokus har legat på att planera fördelning av pedagogresurserna. Vi har behövt nya lösningar i arbetslagen då deltagarantalet ökar på Allmän kurs.

Under maj fick all personal HLR-utbildning.

Kvalitetsarbete

Sex planeringsdagar har genomförts för alla skolans pedagoger. Allmän kurs har fortsatt med att utveckla sitt SeQF-dokument.

Alla pedagoger har dessutom fått en fortbildning inom mänskliga rättigheter, anordnad av FSO och Ordfront.

Utvecklingsarbete påbörjat för arbetslag inom etablering. Pedagogerna på allmän kurs arbetar vidare med att kunna möta kursens målgrupp på bästa möjliga sätt.

Samtliga arbetslag har gjort sin utvärdering och målarbete enligt vår mall för systematiskt kvalitetsarbete.

Aktiviteter

Fränsta

Under mars månad har Musiker- och Konstlinjen genomfört en turné på ett antal gymnasier i närregionen. De har uppskattningsvis träffat ca 2000 ungdomar i syfte att presentera möjligheterna på våra särskilda kurser.

Friluftsdag för hela skolan gjordes den 15 mars i Fränsta.

Projekttag med temat Psykisk ohälsa genomfördes den 8 april i Fränsta. Gästföreläsare Olle Granath.

I Sundsvall hade FSO en utbildningsdag för personalen gällande Agenda 2030 i april. Pedagogerna inom SVA fick även en Agenda 2030 utbildning, riktad mot lätt svenska.

Inför påskledigheten hade personal och deltagare ett gemensamt mångkulturellt knytkalas.

Deltagarna har haft ett skolgemensamt temaarbete kring Agenda2030, som styrdes av fem deltagare som var utsedda till miljöambassadörer. Resultatet blev 17 kortfilmer, en för varje mål.

Teaterbesök för hela skolan, i huvudet på Alfhild Agrell.

Marknadsföringsinsats på drakparaden på stora torget kommer även att ske i år.

3-19 maj medverkade Konstlinjen i Elev19, ett konstnärligt samarbete mellan Ålsta fhsk, Skvadern gymnasium, Sundsvalls kulturskola och Bredsands skolas fritidshem. Utställningen har stått i Kulturmagasinet.

Tisdag 21 maj genomfördes examenskonsert för Artist- och Musikerlinjen i Fränsta.

Skolan fick besök av deltagare från Mombasa som ingår i Mombasa-projektet (ett Erasmusprojekt som drivs av regionen och behandlar pedagogiska metoder för ungdomar i utanförskap) i april, vilka var intresserade av ett framtida pedagogiskt samarbete.

Alla skolans deltagare har fått HLR-utbildning.

Olle Granath deltog med föreläsningar och workshops i en temadag om psykisk ohälsa som blev en uppstart av höstterminen i Sundsvall den 29,30 aug.

Hela skolan deltog i en föreläsning i Sundsvall med artisten Pamodou den 24 september.

På fredsdagen den 20 september hade skolan en föreläsning på temat Palestinakonflikten

Den 27 september planeras en skolstrejk för klimatet.

En studieresa till Jerusalem genomfördes, personal och deltagare som rest är mycket nöjda.

Allmän kurs i Sundsvall hade ett gemensamt tema kring Nobel, där man arbetade med alster kring varje priskategori. Temat avslutades med en stor galamiddag på nobeldagen med prisutdelning till det bästa alstret i varje kategori.

En After work aktivitet för allmänheten genomfördes enligt tradition i Fränsta med fullbokad restaurang, julmat och underhållning.

Kommunikation

På Ålsta folkhögskola pågår ett systematiskt kommunikationsarbete vars huvudsakliga syfte är att synliggöra Ålsta kursutbud samt för att medvetandegöra folkhögskolan som utbildningsform. Vår strategiska kommunikation har sin utgångspunkt i vår: övergripande kommunikationsplan, grafiska profil samt kommunikationsstrategi för sociala medier. För vår interna kommunikation tillämpas vår kommunikationshandbok för medarbetare. Vid stora kommunikationsinsatser författas en enskild kommunikationsplan för just den specifika insatsen.

Vi har använt flera olika kommunikationskanaler för vår marknadsföring:

Pressmeddelanden

Vi har skickat ut pressmeddelanden till lokalpress vid olika evenemang vi anordnat samt när nya kurser har startat vilket resulterat i artiklar om oss.

Sociala medier – Facebook och Instagram

Vi har detta år helt gått över till att endast annonsera via sociala medier och då genom betalda annonskampanjer i både bild- och videoformat som har fått stor spridning i och med att vi valt att satsa alla våra annonspengar här.

Förutom detta använder vi också våra sociala kanaler för att interagera vår målgrupp och berätta vad som händer i våra verksamheter.

Hemsidor på internet

Vår egen hemsida, ålsta.nu, samt hemsidor där man söker information om studier så som folkhögskola.nu, studentum.se samt utbildningssidan.se.

Mässor

Vi medverkade vid Nolias utbildnings- och rekryteringsmessa i Sundsvall, Östersund och Umeå. Vi medverkade också vid Arbetsförmedlingens Arbetsmarknadsmässa i Härnösand samt på en utbildningsmessa på Bromangymnasiet.

Trycksaker

Vi har postat affischer och infoblad till utvalda målgrupper samt satt upp affischer i våra närområden på exempelvis Kulturmagasinet, affärer etc.

Övrigt

Vi har haft vår egna ”Folkisdrake” uppställd på Storgatan i Sundsvall mellan maj-november där såväl information om draken samt vår logotyp finns tillgänglig.

Verksamhet

Ålsta folkhögskola Fränsta

Allmänna kurser (kurstyp1)

Allmän kurs

Allmän kurs vänder sig till dig som vill komplettera dina grund- och/eller gymnasiebetyg för vidare studier. Allmän kurs har olika inriktningar, så att du kan välja det just du är intresserad av. Inriktningen ges en dag i veckan, de övriga dagarna läser du in de behörighetsgivande ämnen du behöver.

Behörighetsgivande ämnen på grundskolenivå

- Svenska
- Engelska
- Matematik
- Samhällskunskap
- Naturkunskap
- Religionskunskap
- Historia
- Geografi
- NO-ämnen (Kemi, Fysik, Biologi)
- Bild

Behörighetsgivande ämnen på gymnasienivå

- Svenska
- Engelska
- Matematik
- Samhällskunskap
- Naturkunskap
- Religion
- Historia

I Fränsta har alla på Allmän kurs, oavsett inriktning, idrott för att förbättra studieförmågan och gynna den personliga hälsan.

Inriktning Allmän

Inriktningen allmän vänder sig till dig som vill lägga mer tid på behörighetsgivande ämnen. Inriktningen lämpar sig bra för dig som behöver börja med att läsa in behörighet för grundskolan, men även för dig som vill läsa mer självständigt och några enskilda kurser. Du och utbildningsansvariga lägger upp en individuell studieplan för att ge dig de bästa förutsättningarna att lyckas med dina studier.

Inriktning Skapande

Skapande inriktning bygger på att du vill prova på olika material och olika tekniker för att skapa. Förutom de behörighetsgivande ämnen du läser får du möjlighet att testa grunderna inom bland annat teckning, måleri, grafik och keramik.

På skolan finns ateljéer, fotostudio och andra lokaler lämpade för kreativt arbete som de studerande har tillgång till även efter skoltid.

Inriktningen ges en dag/vecka. De andra dagarna läser du in de ämnen du behöver för att komplettera ditt gymnasiebetyg.

Ämnen du kommer att ha under Skapande:

- Teckning
- Måleri
- Keramik
- Grafik

Inriktning Fiske och fiskevård

På Allmän kurs med inriktning Fiske och fiskevård får du chans att genom praktik och teori utveckla ditt kunnande inom många olika fiskemetoder.

Vi fiskar efter många arter under olika förhållanden och har teoretisk undervisning inom ett brett spektra. Vi utövar fiskevård praktiskt och teoretiskt i samarbete med näraliggande fiskevårdsföreningar. Ålsta folkhögskola är beläget så att du under alla årstider har möjlighet att fiska efter många olika arter både i skolans regi och på din fritid.

Inom Fiske och fiskevård får du:

- Fisketekniker och metoder
- Isfiske och isfiskevett
- Flugfiske och flugbindning

- Fiskbiologi
- Fiskens födoval och beteende
- Fiskevård och biotopvård

Inriktning Hälsa och träning

Allmän kurs med inriktning Hälsa och träning vänder sig till dig som vill utveckla din förmåga som ledare, tränare och instruktör. Den passar dig som i framtiden vill arbeta med människor. Inriktningen ger dig träning i att organisera, leda och motivera grupper, främst inom idrott och hälsa men även i andra sammanhang. Syftet med utbildningen är också att ge dig insikt om hur du kan påverka din egen hälsa.

Inom Hälsa och träning får du:

- Lära dig olika vetenskapliga teorier och testa att använda dem i praktiken.
- Verktyg att leda människor i alla åldrar, samt lära dig skillnader på inläringen och utläringen beroende på vilken nivå du verkar.
- Utföra fysiska aktiviteter och träning.
- Få förståelse för hur din hälsa påverkar dig och människor runt omkring dig.
- Lära dig planera och utför teoretiska samt praktiska presentationer.

Särskilda kurser (kurstyp 2)

Friskvård och hälsa för seniorer

Kursen är en investering i dig själv. Den vänder sig till dig som vill vara aktiv, träna och skapa förutsättningar för att må bra i livet.

Vad är det som händer i kroppen när vi blir äldre?

Under kursens gång kommer vi arbeta fysiskt med kroppen samt genom teori lära oss mer om vad vi ska prioritera när vi blir äldre och varför. Vi arbetar upp din styrka, kondition, balans och rörlighet genom gemensam träning och egna uppgifter.

Samtidigt går vi igenom hälsa, näringslära, fysiologi och anatomi i teorin för att du ska få mer kunskap och förståelse för de förändringar som sker i kroppen.

Vi går igenom olika typer av kosthållning och väger för- och nackdelar med dessa, samt hittar sätt för dig att skapa en bra kosthållning.

Vi träffas två dagar i veckan då vi varvar teoripass med vägleda träningspass och självständiga övningar.

I kursen ingår följande

- Vägleda träningspass
- Hälsa och näringslära
- Fysiologi och anatomi
- Hållbar utveckling

Kursen ges i samarbete med Norrskenshälsan.

Konstlinjen

Ålsta folkhögskola ger en tvåårig konstutbildning som består av ett basår och ett utvecklingsår. Basåret ger dig en gedigen konstnärlig grund i teckning, måleri, skulptur, grafik och konsthistoria för fortsatta studier inom det estetiska och konstnärliga området,

samt för egen konstnärlig verksamhet. Utvecklingsåret fördjupar det egna uttrycket och konstnärliga hantverket, samt fokuserar på ditt yrkesliv inom det estetiska området.

Ålsta folkhögskola har sedan länge förknippats med konst och har betytt mycket för konsten i regionen. Konstskolan ges i Ålsta folkhögskolas lokaler i Fränsta. Här finns för konstnärlig verksamhet väl anpassade lokaler, såsom grafik- och keramikverkstäder. Vi erbjuder dig som studerande en kreativ och motiverande skolmiljö tillsammans med Ålsta folkhögskolas andra profilkurser såsom modedesign, artist och musik.

Konstlinjens basår

Du läser:

- Teckning
- Måleri
- Form (skulptur, keramik)
- Foto/digital teknik
- Grafik
- Screentryck
- Konstoriering
- Presentations- och utställningsteknik
- Eget projekt
- Träning/hälsa

Studerande på Konstlinjen förväntas även delta i skolgemensamma aktiviteter såsom till exempel temadagar och föreläsningar.

Pedagogik

Du kommer att arbeta uppgiftsbaserat under handledning av lärare. Basåret bygger på att praktiska övningar varvas med gemensamma genomgångar och analyser kring dina och kurskamraternas arbeten. Du lär dig både av dina lärare och av de andra deltagarna, samtalen är ett av de främsta verktygen för din konstnärliga utveckling.

Konstlinjens utvecklingsår

Ålsta konstskolas utvecklingsår utvecklar din förmåga att fördjupa och förverkliga en konstnärlig idé. Ditt personliga uttryck står i fokus. Du ska ha en grundläggande konstnärlig utbildning i botten och en önskan att fördjupa dig i ämnena.

Utvecklingsåret fokuserar även på ditt framtida yrkesliv inom det estetiska området, det ger dig förutsättningar för fortsatta studier vid högskola men utvecklar även din fortsatta egna konstnärliga verksamhet.

Du läser:

- Teckning
- Måleri
- Form
- Foto/digital teknik
- Grafik
- Installation och performance
- Offentlig konst
- Konstoriering
- Presentation, utställning, arbetsprover
- Konstnären som företagare
- Egna projekt
- Träning/hälsa

Valbart: deltagande i basårets kurser om de inte krockar med de schemalagda kurserna för utvecklingsåret. Observera att vissa av basårets kurser ingår som obligatoriska även för utvecklingsåret såsom till exempel modellstudier.

Utvecklingsåret kräver god självdisciplin och aktiv konstnärlig process, då undervisningen till stora delar bedrivs som egna projekt under handledning.

Artistlinjen

Artistlinjen på Ålsta folkhögskola är en utbildning för dig som vill prova på artistlivet och samtidigt öka grundtekniken. Undervisningen sker gruppvis, enskilt och i helklass. Utbildningen skapar en god bas för ditt framtida artistliv, där marknaden är allt mer krävande på allsidighet.

Undervisningen sker gruppvis, enskilt och i helklass. Schemalagd undervisning med teknik varvas med repetitioner inför olika projekt och framträdanden. Helgaktiviteter förekommer. Du har tillgång till undervisningssalar för sång och dans på skolområdet dygnet runt.

Under utbildningsåret får du som studerande på artistlinjen:

Utveckla dina kunskaper inom enskild och körsång. Prova på olika dansstilar såsom jazz, stepp, balett och street. Arbeta kontinuerligt med att utveckla ditt sceniska uttryck. Lära dig sätta ihop olika tekniker till ett komplett scennummer. Praktiskt arbeta med att sätta ihop och sätta upp föreställningar av olika karaktär. Framträda med kropp och röst inför små och stora grupper. Gott om scenerfarenhet. Inblick i ljudteknik, auditionteknik, smink och musikteori. Hjälpa att förbereda dig för audition till yrkeslinjer inom show- och musikal.

Musikerlinjen

En förberedande utbildning med inriktning soul/pop/rock/ensemble för Dig som vill utveckla Ditt musicerande tillsammans med andra och satsa på högre studier.

Linjens kärna är att musicera mycket tillsammans. Alla ingår i en fast ensemble som övar både instrumentalt och musik med sång/backingvocals. Vid särskilda tillfällen förekommer ändrade ensemblekonstellationer. I ensembleundervisningen ingår även marknadsföring och scenarbete för eget ansvar vid konsertverksamhet.

Utöver instrument/ensemble/kör och grundläggande musik- och gehörslära kör vi även kortare kurser inom PA-ljud, ljus, notskrivningsprogram samt inspelningsmjukvara.

På skolan finns utrustning inom scen, ljud och ljus av hög kvalitet. Vid konserter och framträdanden arbetar vi professionellt med scenspråk, publikkontakt och ljud-/ljussättning. Något som vi sedan delar med oss av via våra websändningar - där Din familj, släkt och Dina vänner kan följa Dig var de än befinner sig i världen.

Vi erbjuder enskild undervisning för huvudinstrument/biinstrument på bas, gitarr, piano/synt, sång och trumset.

År 2

För den som vill fortsätta sin musikaliska utveckling så kan man välja att gå ett andra år. I egenskap av andraårselev erhåller man en del förtroendeuppdrag i repetitionsarbeten och arrangering.

Ålsta folkhögskola Sundsvall

Allmänna kurser (kurstyp 1)

Grund

allmän kurs grund vänder sig till dig som inte är godkänd i ett eller flera ämnen från grundskolan eller som vill repetera dina grundkunskaper.

I kursen ingår följande ämnen:

- Svenska
- Engelska
- Matematik
- Samhällskunskap
- Naturkunskap

- Digital kommunikation
- Temastudier

Allmän kurs allmän

Undervisningen i årskurs 2 och 3 är främst inriktad på gymnasiegemensamma ämnen. I kursen ingår följande ämnen:

- Svenska 1, 2 och 3
- Engelska 5 och 6
- Matematik 1b
- Samhällskunskap 1b
- Naturkunskap 1b
- Religionskunskap 1
- Historia 1b

Förutom ovanstående ämnen ingår psykologi, digital kommunikation och temastudier. Möjlighet finns att läsa högre behörigheter i vissa ämnen.

Särskilda kurser (kurstyp2)

Kvalificerad behandlingspedagog

Behandlingspedagogutbildningen ger professionell kompetens till dig som arbetar, eller vill arbeta med behandling inom området missbruk och beroende problematik. Efter utbildningen har du kompetens att arbeta som behandlare på HVB hem, utslussboende, stödboende eller behandling inom öppenvård/ övriga sociala arbeten.

Vi ser ett växande behov på arbetsmarknaden av kompetent arbetskraft som behandlare/terapeut på olika typer av behandlingshem.

Det finns en stor efterfrågan på utbildad personal inom området behandling av människor med beroendeproblematik, en arbetskraft rustad för såväl offentliga verksamheter som för att arbeta i konkurrensutsatt verksamhet.

Det som utmärker utbildningens koncept är effektivitet, flexibelt lärande på distans och stark koppling till arbetslivet genom praktik och direkt samarbete med bransch.

Har du lång erfarenhet av arbete inom behandling kan vissa delar av kursutbudet valideras.

Utbildningen sker på distans med sex obligatoriska träffar under året.

Du läser

- Personlig utveckling/professionellt förhållningssätt
- Beroendeprocessen
- Kunskapsbaserad praktik och evidensbaserade metoder
- Psykologi/psykisk ohälsa/samsjuklighet
- Livsstilsfaktorer
- Kris, Sorg och förlust
- Socialrätt, dokumentation
- Ledarskap och organisation
- Etik och värdegrundsarbete

För dig som inte redan arbetar inom vård och omsorg/behandling krävs att du har praktik i 10 dagar.

Musikpedagoglinjen

Utbildningen vänder sig till dig som vill jobba pedagogiskt med musik. Utveckla din musikalitet och ditt ledarskap. Som musikpedagog kan du arbeta inom många olika områden. Studieförbund, åldringsvård, kulturskolor, handikappomsorgen, fritidsgårdar, frilans, fortbildningar etc.

Du får lära dig att använda musiken ur ett socialt perspektiv. Olika åldrar och olika förutsättningar får möta musik på ett lustfyllt och kravlöst sätt. Måttet "allas rätt till musik" är genomgående. Musiken har en kraft som påverkar människor och det kan vara allt från det autistiska barnet som vecka efter vecka får möta sig själv genom musiken, till pop och rockensemble på en skola eller på fritidsgården. Upplevelsen står i centrum!

Information om utbildningen

Utbildningen är yrkesinriktad. Du kommer få många verktyg som du kommer ha nytta av hela livet och du får jobba med din egen yrkesidentitet. Du kommer även att fördjupa dina kunskaper och skapa ett kontaktnät med arbetslivet.

I undervisningen ingår följande ämnen:

- Ensemblemetodik
- Gruppdynamik och kommunikation
- Litteratur
- Rytmi
- Sångensemble/Kör
- Musikteori
- Instrumentallektioner
- Praktik och praktikuppföljning
- Musikskapande
- Lots
- MI (motiverande samtal)
- Projektarbete
- Musikteater/föreställning
- Marknadsföring
- Entreprenörskap

Utbildningen har stort elevinflytande. Den är processinriktad och utgår ofta från deltagarnas egna erfarenheter och önskemål. Det finns en tydlig och genomtänkt röd tråd genom hela utbildningen och en öppenhet och en vilja till förändring (utveckling) och följsamhet. Denna utbildning är starkt förankrad i folkbildningstraditionen, vilket betyder att du som kursdeltagare har en viktig roll i din egen och i andras utveckling.

SMF

Studiemotiverande folkhögskolekurs (kurstyp 15)

Syftet med kursen är att motivera dig till att slutföra dina studier och därmed öka dina chanser till jobb.

Kursen vänder sig till dig som är registrerad som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och som fyllt 16 men inte 25 år, som saknar slutbetyg från grund- eller gymnasieskolan. Den gäller även dig som deltar i jobb- och utvecklingsgarantin, oavsett ålder. Kursens längd är tre månader.

Kursens innehåll

Kursen är en förberedande utbildning för dig som vill påbörja eller återgå till reguljär utbildning. Utbildningen kan innehålla kurser av orienterande, repeterande och motivationshöjande karaktär. Träning i studieteknik med inriktning på behörighetsgivande ämnen som samhällskunskap, svenska, engelska och matematik. Även studiebesök på arbetsplatser kan ingå. Utbildningen på folkhögskola bedrivs på heltid, det vill säga minst 20 timmar per vecka. Övrig tid används för enskilda studier eller studier i grupp.

Individuell plan

Alla deltagare som anvisas till utbildningen får en skriftlig individuell handlingsplan som folkhögskolan utgår ifrån.

Etableringskurs (kurstyp 21)

Regeringen har beslutat att Arbetsförmedlingen i samarbete med Folkbildningsrådet ska erbjuda Etableringskurs på folkhögskola för nyanlända invandrare.

Utbildningen genomförs utifrån folkbildningens arbetssätt och metoder. Utbildningen innehåller studier i svenska språket enligt skolverkets kursplan för SFI. Utbildningen innehåller också arbetsförberedande och orienterande insatser. Studierna ska vara anpassade efter individens förutsättningar och behov.

Kursinnehåll

- Kompetenskartläggning
- Kommunikations- och språkträning
- Arbetsmarknadskunskap
- Samhällsorientering/vardagskoll
- Yrkesorientering
- Grundläggande data
- Friskvårdsaktiviteter
- Kost- och Hälsa
- Hushållsekonomi
- Studiebesök
- Studie- och yrkesvägledning

Musiker distans	5	51	2	3	1	0	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	1
SMF	2	26	0	2	2	0	3	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
SMF +25	1	13	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Etablering	8	210	4	4	8	0	2	1	3	2	0	7	0	0	0	0	0	1	0	0
Allm gy sommar	3	11	2	1	0	0	2	1	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0
Allm gr sommar	5	17	0	5	4	0	4	0	1	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Vinterton	64	39	42	22	0	17	6	2	11	16	12	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Barmark Gr	26	42	7	19	0	1	0	7	13	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Friskvård	50	355	38	12	3	0	0	0	0	0	50	0	10	2	9	0	1	12	16	0
Allm Gy dist 50%	1	12	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
SVD1	13	104	7	6	13	0	3	2	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Fränsta HT19
Åldersspann
Utbildningsnivå

Kursnamn	Ant	DV	Kv	Män	Utrikesf	Åldersspann					Utbildningsnivå									
						<18	18-24	25-29	30-45	46-60	>60	1	2	3	4	8	7	5	6	
Allmän gr	15	258	4	11	7	0	12	2	1	0	0	13	1	1	0	0	0	0	0	0
Allmän gy	32	551	11	21	7	0	24	7	1	0	0	8	5	16	0	2	0	1	0	0
Vokalartist	8	138	7	1	1	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0
Vokalartist distans	15	122	11	4	0	0	6	5	3	1	0	0	0	0	0	0	0	10	5	0
Musiker	17	293	6	11	0	0	14	1	2	0	0	1	0	2	0	0	0	12	2	0
Konst	15	258	13	2	0	0	5	0	6	2	2	0	0	2	2	0	0	4	7	0
SMF	1	13	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Etablering	3	79	2	1	3	0	0	0	1	2	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Tonläger	32	32	18	14	0	10	2	4	7	6	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Låtverkstad	13	6	7	6	0	9	0	1	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Friskvård	58	459	48	10	0	0	0	0	0	0	58	0	12	1	7	0	0	17	21	0
SVD1	12	192	5	7	0	0	3	2	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Under 2019 var på Ålsta folkhögskola 305 personer antagna till långa kurser i Sundsvall och 235 st på långa kurser i Fränsta. Av dessa studerade 219 personer på allmän kurs, vilket medför att allmän kurs uppgår till 40,6% av det totala antalet kursverksamhet. Kurser för asylsökande samt särskilda uppdragskurser är inte medräknade.

Antal deltagare som avbröt sina studier i Sundsvall var totalt under hela året 2019 27 stycken.

16 st på allmän kurs,
1 st på musikpedagog,
2 st på Studiehandledare på modersmål
8 st på Kval Behandling

Antal deltagare som avbröt sina studier i Fränsta var under läsåret 2019 12 st,

2 st på allmän kurs
2 st på Artist
4 st på Musiker
4 st på Konst
0 st på Friskvård och hälsa för seniorer

Invånarperspektivet

Inriktningsmål - Jämlik fördelning av resurser utifrån behov

Strategiska områden för att nå inriktningsmålet "Jämlik fördelning av resurser utifrån behov" är:

- Arbeta för en god och jämlik hälsa genom att öka andelen invånare med god hälsa och minska andelen med ohälsa som uppstår på grund av levnadsvanor och livsvillkor.
- Regionalt hållbart utvecklingsarbete som syftar till en positiv befolkningstillväxt, ökad tillgänglighet och en stärkt innovationsförmåga.

NÄMNDEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING, BALANSERAT STYRKORT 2019

Mål	Mått	Källa	Målnivå 2019	Utfall 2018	Utfall 2019
Stärka folkbildningens roll för demokrati- och samhällsutveckling	Antal deltagarveckor vid folkhögskolorna	Verksamhetsstatistik, Folkhögskolor	Bibehålla och på sikt öka antalet	19 663	22 098
	Verksamheternas tillgänglighet avseende särskilt prioriterade grupper*	Rapportering folkhögskolor	4/4 prioriterade grupper	4/4	4/4

De ökade deltagarveckor som skolorna erhöll under 2018 - 2019 kommer att under 2020 permanentas som ett nytt ingångsvärde. Andelen allmän kurs har ökat på alla tre skolor, mycket beroende på en satsning på grundläggande studier för utlandsfödda deltagare. Ett gediget prognosarbete på skolorna gör det möjligt att förutse förändringar i deltagarunderlaget och säkerställa att deltagarveckorna utförs till den tilldelade nivån.

Ålsta har av Folkbildningsrådet beviljats medel för att genomföra SMF kurser. Totalt har kurserna haft 11 deltagare.

Allmän kurs vänder sig till dem som saknar grundskole- och gymnasiekompetens. Skolan har under året tagit emot 219 studerande på dessa kurser.

Skolan har tagit emot nya svenskar på allmän linje där de givits extra stöd utifrån sina individuella förutsättningar.

En etableringskurs för nyanlända har genomförts med 83 deltagare

En kurs för asylsökande, Svenska från dag ett, med 29 deltagare har genomförts under jan – april. Ytterligare 12 deltagare har studerat under höstterminen via ett samarbete med Folkuniversitetet.

Under 2019 har 221 st deltagare med utländsk bakgrund varit inskrivna som studerande på skolan.

90 procent av antagna deltagare på allmän kurs har någon form av funktionsnedsättning som genererar extra bidrag från specialpedagogiska skolmyndigheten för förhöjd lärartäthet och kursstödjare. Spism har beviljat 763 000 kronor i bidrag för kursstödjare 2019.

Särskilda medel som beviljats av folkbildningsrådet för dessa åtgärder har under 2019 uppgått till 2 978 100 kronor.

Ålsta har haft 16 lärare anställda på statsbidraget och 6,5 lärartjänster inom förstärkningsbidraget. Det betyder att Ålsta har en grundlärartäthet på minst 2,22 lärartjänster per 1000 deltagare.

Olika lärformer

På Ålsta folkhögskola erbjuder vi studier både på helfart och på distans. Utgångspunkten är att kunna erbjuda

varje enskild deltagare de förutsättningar hen behöver för att kunna tillgodogöra sig studier, och vi jobbar med ett individ- och lösningsfokuserat arbetssätt. Detta innebär att vi vid kursstart gör en studieplanering med varje deltagare där vi tittar på vilka inlärningsmetoder som fungerat i tidigare studier och vad som inte fungerat. Sedan bygger vi tillsammans upp en inlärningsstrategi som vi följer upp och förändrar efter behov under läsårets gång. Vi arbetar med olika lärformer och försöker anpassa till de enskilda kursdeltagarnas lärostil, auditivt, visuellt, taktilt, praktiskt, minnesträning etc. för att skapa bästa möjliga förutsättningar för den enskilde deltagaren att lyckas med sina studier. Vi arbetar tematiskt, i grupp och enskilt. Ambitionen är att kunna erbjuda ett varierat utbud av studiemetoder så att alla kan hitta ett sätt som fungerar för .alla

Studeranderättsligt arbete

Skolan har en studeranderättslig standard och policydokument som delas ut och går igenom varje terminsstart. Dokument finns även tillgängliga på skolans hemsida.

Klassråd

Det finns ett klassråd i varje klass som har möte minst en gång per månad. Vid klassråd tas frågor upp som skall behandlas i skolrådet.

Skolråd

Skolrådet består av minst en personalrepresentant, representant från skolans ledning samt en representant från varje klass. Möte hålls en gång i månaden, och kursdeltagarna själva är ordförande respektive sekreterare under mötena. I skolrådet tas viktiga frågor om skolans verksamhet upp.

Kvalitetssäkring

Kursdeltagarna fyller i en utvärdering höst och vårtermin. Utöver detta förs kontinuerligt samtal mellan deltagare och mentorer i syfte att lyssna in och utveckla verksamheten. Personalen har återkommande planerings- och utvärderingstillfällen under året där man tar upp relevanta resultat av kursdeltagarnas utvärdering.

Antagningsförfarande

För allmän kurs sker urval av deltagare genom en antagningskonferens samt intervjuer med alla sökande som bedöms uppfylla kriterier för studier vid folkhögskola. Så många som möjligt av de sökande ska beredas plats vid skolan.

För särskild kurs sker urval av deltagare via arbetsprover och auditions, intervjuer och godkända förkunskapsnivåer.

För samtliga kurser strävar vi efter att ha en jämn könsfördelning samt kunna erbjuda plats för personer med olika funktionsvariationer.

Omdömessättning och behörigheter

Under läsåret sker flera omdömes och behörighetskonferenser där pedagogerna kontinuerligt stämmer av deltagarnas progression i sina studier samt reviderar studieplanerna. Regelbundna avstämningar med deltagare görs sedan av kursföreståndare.

Den slutliga omdömessättningen sker genom ett omdömessättande lärarråd höst och vår där även behörigheter fastställs.

Kvalitetssäkring av kurser och kursplaner sker kontinuerligt vid de pedagogiska arbetslagsmötena där kursutveckling löpande stäms av gentemot de riktlinjer för SEQF som skolan utarbetat. Vid dessa möten diskuteras även löpande etiska och moraliska ställningstaganden som kan dyka upp i vår vardag.

Samtliga system finns dokumenterade i skolans plan för systematiskt kvalitetsarbete.

Samverkan

Ålsta ingår i chefsreferensgruppen för DUA samarbetet i Sundsvalls kommun samt i referensgruppen för utbildningsplikten.

Processperspektivet

Strategiska områden för att nå inriktningsmålet "Effektiva och framgångsrika verksamheter" är:

- Strukturerat och långsiktigt systematiskt förbättrings- och utvecklingsarbete, för en hållbar regional utveckling.
- Hållbara lednings- och styrningsstrukturer som stödjer och ger förutsättningar för god hälsa, en verksamhet med kvalitet och vård på lika villkor.

ÄMNEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING, BALANSERAT STYRKORT 2019

Mål	Mått	Källa	Iålnivå 2019	tfall 2018	tfall 2019
Hållbara strukturer och effektiva processer som främjar en hållbar regional utveckling.	Agenda 2030 är integrerad i de regionala utvecklings-arbetet, enligt fastställda indikatorer i RUS	Verksamhetsberättelse, RU	Ja	Ja	Ja
	Reviderad policy och riktlinje för bidragsgivning inom Region Västernorrland	Fastställd policy och riktlinje för bidragsgivning	Ja	Arbete fortgår	Policy: Ja Riktlinjer: Nej
	Reviderad policy och riktlinje för konst och rumslig miljögestaltning inom Region Västernorrland	Fastställd policy och riktlinje för konst och rumslig miljögestaltning	Ja	Nej	Policy: Nej Riktlinjer: Ja

I Sundsvall hade FSO en utbildningsdag för personalen gällande Agenda 2030 i april. Pedagogerna inom SVA fick även en Agenda 2030 utbildning, riktad mot lätt svenska.

Deltagarna har haft ett skolgemensamt temaarbete kring Agenda2030 under våren, som styrdes av fem deltagare som var utsedda till miljöambassadörer. Resultatet blev 17 kortfilmer, en för varje mål.

Från höstterminen bedrivs alla tematiska studier med utgångspunkt i målen för agenda 2030.

Processorienterat arbetssätt

Ett årshjul används som beskriver hur och när vår verksamhet ska rapporteras och kvalitetssäkras. I och med bytet av administrativt system till Schoolsoft har vi fått ett bättre system för dokumentation och kommunikation där även ansvariga lärare kan gå in och göra studieplaneringar och uppföljningar av de studerandes resultat. Under året har vi satsat på kompetensutveckling och tydligare rutiner för att ytterligare höja kvaliteten på rapportering och studieplanering.

En gemensam metod för att kvalitetssäkra utbildningarna har använts. Efter varje läsår använder vi en planeringsdag till att utvärdera verksamheten utifrån de mål som satts inför höstterminen. Alla verksamheter föl-

jer upp sina mål och utifrån dessa samtal och de slutsatser och insikter som nås sätter man upp nya mål för kommande läsår. En av planeringsdagarna på novemberlovet används för att följa upp och ev revidera målen. En studerandenkät har utformats som svarar på frågor om kvalitetsmålen. Enkäten har använts sedan 2015 och vi följer upp och jämför enkätsvaren årligen. De resultat som vi får i elevenkäten används sedan i vårt arbete med att systematiskt förbättra vår verksamhet.

I det löpande arbetet med att kvalitetssäkra vår verksamhet ingår även att överväga de etiska och moraliska aspekterna på det arbete vi utför på folkhögskolan. En modell för risk och väsentlighetsanalys är framtagen och varje år väljs ett område ut för bedömning enligt plan.

Facklig Samverkan

På Ålsta folkhögskola finns verksamhetsråd där rektor samverkar med representanter från de olika fack som har lokala företrädare på skolan. För närvarande representeras SFHL och Vision i verksamhetsrådet. APT hålls var fjärde vecka där information ges om den löpande verksamheten, planering framåt, arbetsmiljöfrågor och miljöledning.

Ett omfattande arbete med att ta fram gemensamma planer för de tre folkhögskolorna har slutförts. En gemensam och enhetlig studeranderättslig standard för samtliga tre folkhögskolor har utarbetats. Folkhögskolornas lokala webbplatser är överförda till landstingets gemensamma tekniska plattform. En gemensam elevenkät har tagits fram. Ett gemensamt kvalitetsarbete tillämpas.

Jämställdhetsintegrering

2018 deltog rektor och utvecklingsledare i en fortbildning i jämställdhetsintegrering som anordnades av folkbildningsrådet. Under kursen identifierades tre utvecklingsområden inom området jämställdhet

1. Det saknas normbrytande förebilder för unga.

- **Mål**
- Ålsta folkhögskola ska erbjuda ett varierat utbud av föreläsare/föreläsningar som speglar den mångfald som finns på skolan
- **Aktiviteter**
- Gästlärare ska spegla mångfald
- Föreläsare ska spegla den mångfald av intressen som representeras av våra deltagare på skolan
- Föreläsare ska vara förebilder för våra deltagare
- En jämn könsfördelning ska finnas
- Vid rekrytering – tänk mångfald
-
- **Indikatorer för uppföljning**
- Fler kvinnor ska bjudas in
- Fler invandrare
- Fler hbtqpersoner

2. Män tar större plats än kvinnor i samtal och på möten. Kvinnliga åsikter kommer inte fram på möten i lika stor utsträckning som mäns. Kvinnor som hörs mer än genomsnittliga kvinnan upplevs på ett negativt sätt av andra medan män inte drabbas på samma sätt.

-
- **Mål**

- På Ålsta folkhögskola ska alla få verbalt utrymme utifrån sina förutsättningar, inte på grund av köns- tillhörighet. (kvinnor komma lika mycket till tals som män). På Ålsta ska det inte finnas några former av sexuella trakasserier
-
- **Aktiviteter**
- **Vid kursstart**
- Policydokument mot kränkande behandling skrivs under av alla
- Omedelbar uppföljning vid fall av kränkande behandling
- Genomgång av härskartekniker och hur man hanterar dessa
- **Återkommande under året**
- Runda på mentorstid
- Lyssnaövningar
- Ge responsövningar
- Taltid vid möten och på lektioner
- Temadag om normer och värderingar
- Jämställdhetsarbetet systematiseras i det kvalitetssäkringsarbete som redan pågår
-
- **Indikatorer för uppföljning**
- Andelen tid som kvinnor ges utrymme att tala ska öka
- Andelen kvinnor som uttrycker åsikter ska öka
- Alla män som studerar och arbetar på Ålsta ska bereda plats för kvinnor att ta utrymme
- Inga, varken män eller kvinnor ska uttrycka sig kränkande varken sexuellt, kulturellt, rasistiskt eller på annat sätt gentemot andra människor
-

3. Nysvenska/Utrikesfödda kvinnor saknar i större utsträckning än män möjlighet till egen försörjning.

- **Mål**
- Ålsta folkhögskola ska erbjuda kursverksamhet som möjliggör för utrikesfödda kvinnor att skapa en egen försörjning
-
- **Aktiviteter**
- Riktade kurser till utrikesfödda/nysvenska kvinnor med inriktning mot arbetslivet
- Inriktning mot praktik
- Inriktning mot starta eget
- Inriktning mot vidare studier
- Matchningsinsatser i samarbete med AF
-
- **Indikatorer för uppföljning**
- Antal utlandsfödda kvinnor som går vidare till sysselsättning ska öka

Dessa tre utvecklingsområden följs upp kontinuerligt, dels som en punkt vid de pedagogiska mötena, dels i skolans systematiska kvalitetssäkringsarbete under rubriken jämställdhetsmål.

Risk och väsentlighetsanalys

En dokumenterad rutin för internkontroll samt risk och väsentlighetsanalys tillämpas i enlighet med den regionövergripande planen där folkhögskolorna ingår som en del tillsammans med övriga verksamheter inom regional utveckling.

NNÄMNDEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING, BALANSERAT STYRKORT 2019

Mål	Mått	Källa	Målnivå 2019	Utfall 2018	Utfall 2019
Ett effektivt miljö- och hållbarhetsarbete bedrivs.	Avvikelser vid revision hanteras och åtgärdas inom föreskriven tid	Miljö- och hållbarhetsenheten	Certifiering enl ISO14001 systematiskt miljöarbete behålls	Certifikat utfärdat 2018	Certifikat utfärdat 2019
	Utveckling har skett i enlighet med miljöplanens målsättningar	Miljö- och hållbarhetsenheten	Miljö- och energiredovisning 2018	Ja	Ja
	Andelen förnybara drivmedel (Kollektivtrafik, sjukresor)	Verksamhetsstatistik, KTM	100%	100%	100%

Vid Ålsta folkhögskola i Fränsta är 15 procent av livsmedlen ekologiskt producerade.

NÄMNDEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING, BALANSERAT STYRKORT 2019

Mål	Mått	Källa	Målnivå 2019	Utfall 2018	Utfall 2019
Digitala tjänster och moderna IT-stöd möjliggör effektiva processer	Utveckling i enlighet med digitaliseringsstrategin (Ja/Nej)	Verksamhetsberättelse RU	Utveckling fortgår enligt plan (Ja)		Ja

Under 2019 fick alla medarbetare på folkhögskolorna tillgång till Region Västernorrlands gemensamma IT-struktur. Samordningsvinster ges i form av utveckling av externa leverantörer för IT-tjänster. Det möjliggör även ett nyttjande av distansmötesteknik för personal på samtliga folkhögskolor. I det norra rektorsområdet finns nu konferensvideosystem på både Hålsjö och Örnsköldsviks folkhögskolor. Det möjliggör samarbete mellan arbetsgrupper och arbetslag samt i ledningsgruppen.

Medarbetarperspektivet

Strategiska områden för att nå inriktningsmålet "Medarbetarna är delaktiga och har en bra arbetsmiljö" är:

- Säkerställa att rätt kompetens finns på varje nivå för att kunna bedriva en verksamhet med kvalitet.
- Att ständigt utveckla samverkan och delaktighet.
- För att erbjuda en kunskapsbaserad och ändamålsenlig verksamhet, behövs en väl utvecklad akademisk miljö.

NÄMNDEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING, BALANSERAT STYRKORT 2019

Mål	Mått	Källa	Målnivå 2019	Utfall 2018	Utfall 2019
Attraktiva arbetsplatser där medarbetare mår bra, har tillgång till ett nära ledarskap och utvecklas i sitt arbete.	HME Totalindex* - Hållbart Medarbetarengagemang	Medarbetar- och chefsenkäten	Minimnivå 80	96	96
	Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	Heroma	Högst 5 %	7,24	3.52
	Chefsindex	Chfsenkäten	Minimnivå 72	93	92

*) HME-index bygger på 9 frågor som tillsammans bildar ett totalindex. Frågeområdena utgår från: Ledare som tar tillvara medarbetarnas engagemang och kompetens för en positiv utveckling av verksamheten och dess medarbetare, Arbetet upplevs stimulerande, meningsfullt och utvecklande, Tydliga mål, Förväntningar och återkoppling bidrar till delaktiga och engagerade medarbetare

Hållbart medarbetarskap

Ett årshjul har tagits fram som beskriver hur och när vår verksamhet ska rapporteras och kvalitetssäkras. Efter varje läsår använder vi en planeringsdag till att utvärdera verksamheten utifrån de mål som satts inför höstterminen. Alla verksamheter följer upp sina mål och utifrån dessa samtal och de slutsatser och insikter som nås sätter man upp nya mål för kommande läsår. En av planeringsdagarna på novemberlovet används för att följa upp och ev. revidera målen.

På Ålsta folkhögskola finns verksamhetsråd där rektor samverkar med representanter från de olika fack som har lokala företrädare på skolan.

APT hålls var fjärde vecka där information ges om den löpande verksamheten, planering framåt, arbetsmiljöfrågor och miljöledning.

Samtliga medarbetare har haft medarbetarsamtal och i detta samtal har förts en dialog rörande behov och önskemål om kompetensutveckling. Skolgemensam kompetensutveckling har behandlats vid APT. Bland annat görs fortsatt satsning på utbildning i Mi – motiverande samtal

All personal har en dokumenterad plan för kompetensutveckling via modellen för medarbetarsamtal.

I övrigt lever Ålsta folkhögskola väl upp till landstingets mål för jämställdhet och jämlikhet såväl för personal som för deltagare.

Organisationsförändring

Med anledning av att skolan har växt i omfång och fått utökad ram i deltagarveckor genomfördes under 2019 en organisationsförändring. Rektor fick ett mer övergripande ansvar och en enhetschef rekryterades till enheten i Sundsvall. Med anledning av detta är det svårt att kommentera index på medarbetarenkät mer än att inga större förändringar skett trots chefsbyte.

Verksamhetschefer, enhetschefer och verksamhetsansvariga för våra tre folkhögskolor har under hösten påbörjat Regionens utvecklingsprogram för ledningsgrupper. Detta som ett led i att stärka och utveckla kapaciteten vid skolorna att leda och utveckla verksamheterna. Skolornas verksamhet är helt avhängigt statsbidrag och annan extern finansiering, och därför behöver vi stärka vår kapacitet för utveckling.

Ålsta folkhögskola har verksamhet på två platser, Fränsta och Sundsvall. 24 personer arbetar i Sundsvall och 21 i Fränsta. På Ålsta finns en rektor med ansvar för den övergripande verksamheten, en enhetschef med ansvar för 24 medarbetare arbetar på enheten i Sundsvall och i Fränsta arbetar en enhetschef med ansvar för 20 medarbetare. Rektor har personalansvar för enhetschefer, kommunikatör och två utvecklingsledare.

Kvalitetssäkring

En arbetsmiljöenkät genomförs varje år och resultatet av denna följs upp vid APT. Handlingsplaner utarbetas i de fall indextalen understiger riktvärdena.

Varje år genomförs en systematisk kvalitetsutvärdering av läsåret där personalen har möjlighet att utvärdera sitt arbete och komma med förslag till förändringar/förbättringar av verksamheten. Dessa förslag och idéer inarbetas sedan i kommande års planering av verksamheten. I samband med kvalitetsutvärderingen görs även en riskanalys över faktorer som kan komma att påverka vår verksamhet negativt samt en handlingsplan för att åtgärda ev. problem som vi ser framförs oss. Exempel på förändringar som kommit till stånd på grund av kvalitetsarbetet är övergång till nytt kursupplägg med tematiska studier. Från höstterminen 2019 bedrivs alla studier på allmän kurs i Fränsta och Sundsvall tematiskt.

Systematiskt arbetsmiljöarbete finns och behandlas på en särskild punkt vid varje APT. Uppföljning av arbetsmiljöenkäten görs varje år och en plan för systematiskt förbättringsarbete finns. Olika arbetsgrupper har bildats som jobbar med de frågor som rör förbättringar i arbetsmiljön.

2018 års medarbetarenkät visade att vi behöver arbeta mer med vår hälsa. En åtgärdsplan togs fram vid APT som innefattade dels den fysiska hälsan och möjlighet till friskvård, dels den psykiska hälsan med stress och arbetsbelastning. Ett pedagogiskt utvecklingsarbete startades upp som har fortsatt under 2019. Hela skolan har friskvård tillsammans en timme varje vecka. Förebyggande massage erbjuds till dem som har fysiskt belastande arbetssituation inom serviceorganisationen. Pedagogerna vid allmän kurs erbjuds möjlighet till handledning en gång per månad. All personal har ett eget hälsomål som överenskommit med närmaste chef vid medarbetarsamtal.

Ålsta folkhögskola når målet vad gäller friska medarbetare 2019

Ekonomiperspektivet

Strategiska områden för att nå inriktningsmålet "En ekonomi i balans över tid" är:

- God ekonomisk hushållning, för en långsiktigt hållbar verksamhet med ekonomi i balans över tid. Detta innebär på kort sikt: återställning av tidigare års underskott. Och på lång sikt: återställning av eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen.

NÄMNDEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING, BALANSERAT STYRKORT 2019

Mål	Mått	Källa	Målnivå 2019	Utfall 2018	Utfall 2019
En ekonomi i balans.	Ekonomiskt resultat, mnkr	RVN Ekonomisystem	Ej överstiga tilldelad budgetram	+168 tkr	-12,7tkr

Efter den översyn av ekonomin som gjordes 2017 kunde Ålsta folkhögskola uppvisa ett positivt resultat för 2018 med 168 000. Resultatet för 2019 landade på – 12 700 kronor, dvs väldigt nära det prognostiserade resultatet på +-0 kronor

Resultaträkning

Resultaträkning, miljoner kronor

	Utfall 2018	Budget 2018	Utfall 2019	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	25,4	21,0	29,1	23,3
Verksamhetens kostnader	-33,2	29,0	-37,3	31,5
Avskrivningar	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Verksamhetens nettokostnader	-7,7	-7,9	-8,2	-8,2
Landstingsbidrag	7,9	7,9	7,9	7,9
Finansiella intäkter				
Finansiella kostnader				
Resultat	0,16	0	-0,012	0

Det totala statsbidraget för Ålsta folkhögskola uppgick 2019 till 23 065 500. Av detta kom 4 351 700 från etableringskurserna, 967 100 från svenska från dag ett, och 322 000 var bidrag för SMF. 10 347 000 var vårt grundstatsbidrag, 2 780 500 var extraveckor på allmän och särskild kurs och 3 534 200 var förstärkningsbidrag. Vi fick 763 000 i bidrag från SPSM. Landstingsbidraget var 7 965 000

Det ekonomiska utfallet för Ålsta folkhögskola 2019 landade på -12 700.

Under april månad hade vi möjlighet att söka platser inom etablering och SMF enligt de nya tilldelningsbeslut som givits i regeringens vårbudget. Ålsta ansökte om 80 platser inom etableringen. 83 platser har utnyttjats. Inom SMF har 15 platser sökts och 11 nyttjades. Ålsta har inte haft något organiserat samarbete med AF kring SMF under 2019.

Två ansökningar om Samhällsorientering för asylsökande, Vardagskoll, har beviljats av länsstyrelsen.

Ålsta folkhögskola i Fränsta har under året dragits med ett underskott på grund av sen fakturering av byggnadsarbeten relaterade till ombyggnationen av elevhemmet Västgård.

Ålsta folkhögskola i Sundsvall har genererat ett överskott på grund av att antalet deltagare på etablering översteg budgeterat antal och tillkommande medel från bristyrkesutbildningen.

Vår hyresvärd Diös sade under hösten upp kontraktet på lokalerna i Metropolhuset i Sundsvall och vi har under hösten flyttat till nya lokaler på Kyrkogatan 3. De nya lokalerna genererar en högre hyra, vilket belastar vårt statsbidrag. Regionbidraget berörs inte.

En översyn av prissättning i Fränsta tillsammans med enhetschef service på Hola har pågått under ht.

Personalkostnader

PERSONALKOSTNADER, Mnkr	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019	Förändring i % från fg år
Personalkostnader, kontoklass 4	21,8	24,6	20,6	8,3%
TOTALT	21,8	24,6	20,6	8,3%

Uppkomna kostnadsökningar för personal härrör sig från externt finansierade uppdrag och följer de intäkter som kommit med uppdragen.

Nyckeltal

Nedanstående nyckeltal ska jämföras med föregående år samt kommenteras:

Regional utveckling

Folkhögskolor, antal deltagarveckor

Deltagarveckor	2017	2018	2019	Ingångsvärde 2019
Höla				
Ålsta	9 171	8 545	10534	6272
Örnsköldsvik				
Totalt				

För 2019 har Ålsta producerat betydligt över vår tilldelade ram. Ökningen kan härledas till extraplatser, att vi genomfört bristyrkesutbildning samt svenska från dag ett.

Ingrid Nilsson
Rektor Ålsta folkhögskola

Hans Backlund
Ordförande Nämnden för hållbar utveckling